

Doma

November. Po mnenju mnogih najbolj siv in dolgočasen mesec v letu. Ko se nam bliža zima, jesen pa že opušča svoje barvite čare.

Jesensko – zimski meseci so za sindikate vedno aktivni in tudi tokrat ni nič drugače. Pobude za pogajanja na panožni ravni, pogajanja v podjetjih za višje plače in prejemke od koncu leta, seminarji in ostala izobraževanja, seje komisij in še kaj bi se našlo med našimi rednimi opravili.

Vodje pogajalskih skupin za kolektivne pogodbe dejavnosti še vedno z velikim nezadovoljstvom spremljajo odzive delodajalcev na naše pobude za pogajanja. Nikakor jih ne spravimo za pogajalsko mizo. Če pa že, so njihove ponudbe sramotno nizke. Bliža se seja republiškega odbora, kjer bodo člani glasovali o potencialni aktivaciji članstva.

Predsednica SKEI, Lidija Jerkič, se v tem in naslednjem mesecu udeležuje sej regijskih odborov, kjer članom predstavlja položaj in pogled sindikata na državnem nivoju, hkrati pa »terenu« predaja sporočilo, da le akcija rezultira v višjih plačah in pravicah.

Kot že omenjeno, sta se v novembru sestali tudi dve komisiji, ki delujeta v okviru SKEI Slovenije. Prva, z največ modrosti in znanja, je komisija SKEI Seniorji, ki vključuje upokojene člane SKEI, ki so še vedno željni delovati v dobrobit sindikata in delavstva.

Komisija se je sestala v Mariboru, kjer so poleg rednih točk dnevnega reda, pomagali pri ustanavljanju aktiva v ReO SKEI Štajerska.

Naslednja komisija, ki pokriva pomembno specifikko sindikalnega delovanja, je komisija za varnost in zdravje pri delu. Na dnevnem redu so imeli pomembno temo – tujci v naših podjetjih; vidik varnosti in zdravja pri delu.

SKEI Slovenije je vpet tudi v mednarodne aktivnosti in v tem mesecu se je v Bratislavi odvijalo srečanje vzhodne regije IndustriAll. Izmenjava informacij in izkušenj, dobrih in slabih praks in skupna podpora boju za višje plače. Povezovanje je pomembno in tega se zelo dobro zavedamo

Ekonomski in demografski podatki

Vrednost izvoza se je v primerjavi s prejšnjim septembrom zvišala za več kot polovico, uvoza pa za približno tretjino. Vrednost blagovne menjave se je izrazito zvišala tudi v prvih devetih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lani.

Bruto domači izdatki za raziskovalno-razvojno dejavnost (RRD) so se v 2021 povečali za 11 %. Delež tujine v BIRR se je povečal drugo leto zapored.

Skupna vrednost industrijske proizvodnje je bila septembra za 2,5 % nižja kot mesec prej. Na upad vrednosti sta vplivali znižanji v predelovalnih dejavnostih, in sicer za 3,2 %, ter v dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro za 0,2 %, medtem ko se je v rudarstvu vrednost zvišala za 1,7 %.

Po letu in pol konstantne rasti števila prostih delovnih mest je bil tokrat zaznan 3,5-odstotni upad. Število zasedenih delovnih mest je še

vedno v porastu in je tokrat prvič preseгло mejo 800.000.

Prebivalec Slovenije je lani za prehrano v povprečju porabil 119 kg zelenjave, 117 kg žit, 109 kg sadja, 89 kg mesa, 63 kg krompirja, 11 kg jajc in 0,60 kg medu.

Slogan letošnjega evropskega tedna zmanjševanja odpadkov je Tekstilni odpadki so iz mode. V Evropi je tekstilna industrija poleg živilske industrije, gospodinjstev in prometa med največjimi onesnaževalci okolja. V Sloveniji je leta 2021 nastalo okoli 10.000 ton odpadkov iz tekstila.

Bruto domači proizvod na letni ravni višji za 3,4 %. V 3. četrtletju smo zaznali umirjanje gospodarske aktivnosti. Rast domačega povpraševanja, pri katerem je bila umiritev najizrazitejša, je bila v okviru dolgoletnega povprečja. Na rast BDP so pozitivno vplivale potrošnja gospodinjstev, investicije v osnovna sredstva in storitvena menjava s tujino.

Septembra je bilo delovno aktivnih oseb več na mesečni in letni ravni. Njihovo število se je v 3. četrtletju 2022 v primerjavi s četrtletjem prej povečalo za 0,3 % in za 2,2 % v primerjavi s tretjim četrtletjem lanskega leta.

Ob koncu poletja se je zmanjšal delež odsotnih z dela. Delo od doma je bilo bolj razširjeno med terciarno izobraženimi, v storitvenih dejavnostih in pri zaposlenih iz zahodne Slovenije. Svoje družjenje v živo pa so najbolj omejili prebivalci, stari 55 let ali več.

V 3. četrtletju so bile cene storitev pri proizvajalcih višje na četrtletni in letni ravni. Najbolj so se podražile storitve v dejavnosti dajanje v najem in zakup.

Oktober so cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih ostale na enaki ravni kot mesec prej. Na letni ravni so se zvišale za več kot petino.

Finančno so težje shajala gospodinjstva staršev samohranilcev in tista, ki živijo v najemniških stanovanjih. Z življenjem je bila visoko

zadovoljna nekaj manj kot polovica prebivalcev, bolj srečni pa so bili mlajši.

Mnenje potrošnikov o gibanju cen v zadnjih 12 mesecih je tokrat doseglo najvišjo raven v celotnem obdobju merjenja. Po drugi strani pa se znižujejo njihova pričakovanja o gibanju cen v bližnji prihodnosti.

Povprečna bruto plača za september je bila nižja od plače za avgust, in sicer nominalno za 1,1 %, realno pa za 0,2 %.

V 3. četrtletju 2022 je bila stopnja brezposelnosti 4,0-odstotna, kar je nekoliko manj kot v četrtletju pred tem. Več je bilo študentskega dela.

Produktivnost dela in kapitala od leta 1996 narašča, razen v času kriz, ko je bilo zaznati padec produktivnosti. V letu 2021 se je realna produktivnost dela na opravljene ure povečala za 3,4 % v primerjavi z 2000.

Letna inflacija v novembru ostaja visoka, tj. 10-odstotna. K temu so največ prispevale višje cene prehranskih izdelkov. Hrana in brezalkoholne pijače so se v enem letu podražile za 19 %. Na mesečno inflacijo pa so najbolj vplivale višje cene naftnih derivatov; prispevale so 0,4 odstotne točke.

Uradni list RS:

- Ur. L. RS št. 139, z dne 2.11.2022: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-AA)
- Ur. L. RS št. 145, z dne 21.11.2022: Zakon o nujnih ukrepih za povečanje prihodkov upokojencev in omejitev dviga oskrbnin na področju socialnega varstva (ZNUPPU)

Poslana strokovna gradiva

- Primerjava plač avgust 2022 / avgust 2021
- Sindikalna lista za november 2022

Aktivnosti sindikalnih podružnic:

- Metalflex Tolmin: pogajanja za PKP
- Gorenje: pogajanja za povišanje plač in delno prenovo PKP
- Gea Vipoll: pogajanja za PKP
- Litostroj Power: pogajanja za dvig plač
- Večina sindikalnih podružnic: pogajanja za izplačila ob koncu leta (božičnica, izplačilo poslovne uspešnosti, 13. plača,...)

Mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami – 25. november

Generalna skupščina ZN, ki je 25. november razglasila za mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami, opredeljuje nasilje nad ženskami kot "vsako dejanje nasilja na podlagi spola, ki je posledica ali lahko ima za posledico fizično, spolno ali psihično škodo ali trpljenje žensk, vključno z grožnjami s tovrstnimi dejanji, prisilo ali samovoljnim odvzemom prostosti, bodisi v javnem bodisi v zasebnem življenju".

Svetovna zdravstvena organizacija poroča, da je nasilje nad ženskami za zdravstveno blagajno nepotrebno breme. Ženske, ki so utrpele nasilje, bodo namreč precej bolj verjetno potrebovale zdravstvene storitve kot tiste, ki tega niso doživele. Nasilje nad ženskami torej tudi ekonomsko ni zanemarljivo, saj zvišuje stroške zdravstvenih storitev. Hkrati pa so posledice nasilja nad ženskami še veliko širše, saj poleg žensk, ki so žrtve nasilja, prizadenejo tudi njihove družine, prijatelje in družbo kot celoto.